

Slovenska zveza na Švedskem

Slovensko GLASILO

Slovenska BLADET

JESEN / HÖST 2015

ISSN-2000-2173

Št./Nr 52

Letnik/Årgång 14

Slovenska riksförbundet i Sverige

Slovensko GLASILO / Slovenska BLADET
September 2015, Št./Nr 52, Letnik/Årgång 14

Izdajatelj/Utgivare: Slovenska zveza na Švedskem / Slovenska riksförbundet i Sverige, PG:72 18 77-9

Finančna podpora: Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu; Članarina SZ

Slovensko GLASILO (2002) izhaja 4x letno v 530 izvodih

Naslovna fotografija/omslagsfoto. Daša Sinclair, @dashable,

fotografija na zadnji strani/sista sidan: Branko Mohorič

Za vsebino objavljenih člankov so odgovorni avtorji.

VSEBINA – INNEHÅLL

UVODNA BESEDA – INLEDNINGSORD	3
PREDSEDNIK IMA BESEDO	4
SLOVENSKI DOM GÖTEBORG	6
SLOVENSKO DRUŠTVO SIMON GREGORČIČ KÖPING.....	7
SLOVENSKO DRUŠTVO PLANIKA MALMÖ	9
SLOVENSKO KULTURNO DRUŠTVO OLOFSTRÖM	12
SLOVENSKO DRUŠTVO STOCKHOLM.....	14
NAŠA CERKEV – VÅR KYRKA	16
KULTURA	20
NEKAJ ZA OTROKE – NÅGOT FÖR VÅRA MINSTA	24
RECEPTI – RECEPT	26
VAŠA PISMA – ERA BREV	29
V SPOMIN – IN MEMORIAM	34
ŠPORT – SPORT	37
SMEH JE POL ZDRAVJA – ETT GOTT SKRATT FÖRLÄNGER LIVET	39
OBVESTILA: Prevozi v Slovenijo	42

Glavni in odgovorni urednik/izdajatelj -

Huvuiredaktör / Ansvarig utgivare:

Člani redakcije - Redaktionsmedlemmar:

Tehnična postavitev glasila / Teknisk redaktör:

Distribucija pisemskih pošilk (tisk naslovov itd):

Naslov uredništva / Redaktionsadress :

Slovenska zveza na Švedskem, Alojz Macuh

Suzana Macuh, Danni Stražar

Danni Stražar

Suzana Macuh

Slovenska riksförbundet i Sveirge

Box 145

731 23 Köping

slovenskoglasilo@gmail.com

<http://www.slovenskazvezanasvedskem.com>

E-naslov/E-post:

Spletna stran Slovenske zveze:

Svoje prispevke za Slovensko glasilo pošljite na zgornji naslov do 20. novembra 2015!
Skicka era bidrag till Svenska blad et senast den 20 november 2015, adressen ovan!

UVODNA BESEDA – INLEDNINGSORD

Zaradi predlogov in želja s strani bralcev smo iskali različne rešitve glede oblikovanja glasila. Največja novost, ki jo s temi vrsticami želimo posredovati v imenu uredništva, je ta, da bomo od današnje številke naprej vsa glasila tiskali v barvnih izvodih!

V jesenski številki boste med drugim lahko prebrali, kaj se je dogajalo in kaj se bo dogajalo v društvih po vsej Švedski, našli pa boste tudi otroško pesmico za naše najmlajše (s pomočjo posnetka na spletni strani Slovenske zveze otroke pesmico lahko tudi naučite, če je še ne poznate). V tej številki smo nekaj prostora namenili tudi besedilu, ki opisuje spomin na Slavka Avsenika, za katerega so švedski dnevniki zapisali: "Umr! je slovenski Michael Jackson".

Glasila brez vas, ki nam posredujete svoje prispevke, ne bi bilo, in za to se vam iskreno zahvaljujemo! Radi bi poudarili, da bomo z veseljem uporabili tudi fotografije slovenske pokrajine ali s kakršnimi koli motivi Slovenije (lahko tudi švedskimi), če bodo seveda v dovolj veliki ločljivosti. Vsi, ki se ljubiteljsko ukvarjate s fotografijo, ste vabljeni, da nam pošljete svoje slike, morda jih uporabimo na naslovnici ali kje drugje v glasilu. Seveda napišite, kdo je fotografijo posnel.

Prijetno branje vam želimo!

Tack vare förslag och önskemål från er läsare, har vi tittat efter olika lösningar på bladets utformning och den största nyheten vi på redaktionen vill förmedla genom dessa rader är att detta, och kommande blad nu kommer att vara helt i färg!

I höstens nummer kan du bland annat läsa om vad som händer i våra föreningar runtom i landet och du hittar även en sång för de allra minsta. Kort efter att Slavko Avsenik avlidit, skrev svenska dagstidningar att "Sloveniens Michael Jackson är död". Till hans ära vill även vi få publicera en text som handlar om honom.

Bladet vore inget utan er som flitigt skickar in bidrag, tack! Vi tar gärna emot naturbilder från olika årstider (helst från Slovenien) som vi kan ha användning för. Skriv gärna med vem som tagit bilden.

Trevlig läsning!

PREDSEDNIK IMA BESEDO

Čas beži in tako smo že vstopili v drugo polovico leta. Lahko smo zadovoljni z vsem, kar smo storili in kar do sedaj smo skupaj doživeli. Čeravno bi lahko rekel, da je bilo konec avgusta pravo poletno vreme, vem, da se marsikdo ni mogel naužiti pravih poletnih dni, ker pač vreme ni bilo naklonjeno vsem ki so ostali tukaj na Švedskem. Prava poletna vročina pa je bila zato letos v domovini Sloveniji.

Dopusti so za nami. Upam, da ste vsi imeli priložnost oddahniti in si privoščiti lepih, prijetnih trenutkov ter se poveseliti s svojimi najdražjimi znanci in prijatelji.

Dobrodošli nazaj, tistim, ki pa dopustne dni načrtujete v jesenskih dneh, pa želim srečno in varno pot.

Če pogledamo delo in delovanje Slovenske zveze, je delo v polnem teku na področju zveze, enako je tudi z delovanjem društev. Ker so res velike razdalje med slovenskimi društvi na Švedskem, smo za v prihodnje spremenili kraj srečanja vseh generacij, tako da bomo naslednje leto srečanje organizirali nekje bolj proti severu. Društva bodo dobila priložnost, da se še bolj povežejo med seboj, želja članov zveze pa je, da se srečanje vseh generacij razdeli med društva, da bo tako prav in pošteno do vsakega člana Zveze, da se bo lahko udeležil srečanja vsaj vsako drugo leto.

Ne morem pa mimo pomembnega obvestila, ki se navezuje na tisto, kar omenjam v vsaki številki Glasila: trudimo se namreč obdržati število članov nad številko tisoč, omeniti pa moram, da nam tukaj že skoraj teče voda v grlo. Članstvo po društvih se zmanjšuje tudi po naravni poti, žal pa nam ne uspe privabiti novih članov mlajše generacije. Zavedati se moramo, da če pademo pod število tisočih članov v sklopu Zveze, potem žal ne dobimo nobene pomoči.

Vabim in prosim vas, pridružite se in včlanite se v najbližja slovenska društva, javite se predsednikom društev na telefon ali pa na elektronske naslove, ki jih najdete na zadnji strani Glasila in tudi na spletni strani Slovenske zveze.

Dobra novica pa je, da Glasilo počasi dobiva malce drugačno obliko. Velika želja članov in bralcev Glasila je bila, da bi se glasilo tiskalo v barvnih izvodih, in zares sem vesel, da je že ta številka tiskana v barvni različici. Tudi tako si želimo pridobiti več novih obrazov, ki bodo morda z večjim veseljem pogledali in prebrali članke, objavljene v Glasilu. Želim vam veliko lepih trenutkov ob branju in ob prebiranju našega glasila v novi preobleki. Vsako društvo ima na voljo najmanj dve strani in prosimo, da pravočasno pošiljate svoje prispevke na uredniški naslov (slovenskoglasilo@gmail.com). Pomagajte si med sabo in prispevajte s poročili o preteklih dogodkih ali z najjavami novih.

Po vseh društvih se bodo odvijale razne društvene aktivnosti, prireditve, srečanja in šolskih uric, zato vam želim veliko uspehov, moči in veselja pri vsakem delu.

Program dela Slov. zveze v jesenskem času.

- Jesenske prireditve v društvih in morebitne društvene obletnice.
- Novembra bomo pripravili jesensko srečanje upravnega odbora Slovenske zveze.

Predsednik Slovenske zveze: Alojz Macuh

Članice Misijskega sveta iz Göteborga prejele priznanje

Članice Misijskega pastoralnega sveta v Göteborgu so prejele priznanje od predsednika Slovenske Zveze Alojza Macuh v zahvalo za ves trud delo in pomoč v Vadsteni. Vsekakor pri organizaciji pomaga še več prostovoljcev, ki si ravno tako zaslužijo vsaj besedo 'hvala'. Vsako leto je poskrbljeno, da je vsem na tem srečanju vedno lepo. S skupnimi močmi se da urediti veliko, zato naj še naprej prevladujeta vaša iskrenost in dobrota, in želim vam še veliko poguma za naprej, da nam bo vsem lepo za praznik, ki se ga radi spominjamo iz leta v leto. Hvala vam.

SLOVENSKI DOM GÖTEBORG

Novice iz Göteborga

Nebo brez oblaka, rahla sapica in sonce, ki toplo greje. Takšno je vreme v tem trenutku, ko pišem ta prispevek.

Koliko časa bo to tako, se ne ve, je pa toplota res zaželena. Letos je tudi na vrtu vse pozno in nikamor ne raste.

Vsenaokrog se prijatelji in znanci odpravljajo na dopuste in na zaslužen počitek na soncu ali v hribe.

Po slovenski maši 21. junija smo praznovali Dan državnosti. Med nami je tudi slovenski duhovnik Milan Dimič, ki živi in deluje v ZDA. Prebrali smo kratke povesti in besedilo o pomembnosti dogajanj o vojni za samostojno Slovenijo. Poleg tega pa tudi o grehih, storjenih med drugo svetovno vojno in po njej. Mislim, da bi enkrat za vselej lahko to uredili in bi družine pokopale svoje umrle, ki danes ležijo v različnih jamah. Država bi lahko pokazala, da zna ukrepati in končno uredila to zadevo.

Po programu je Slovenski Dom pogostil vse navzoče in prostovoljen prispevek od tega dne in od Dneva starševstva je dosegel 872 kron, društvo pa bo dodalo enak znesek in ga poslalo Karitasu za nujne potrebe.

Razšli smo se zadovoljni in vsem zaželeli lepo poletje.

Sproščena sem ob občutku, da so se vsa dela za prvo poletje zaključena in bom lahko uživala. Sama se odpravljam na dopust konec julija in pet tednov dopusta se bo prileglo. Ko pridem nazaj, bo še kak mesec dela v službi, nakar konec septembra grem v pokoj. Težko se bo privaditi, vsaj na začetku, lenarjenje v postelji ob jutrih, saj sem vedno vstajala zelo zgodaj.

Tokrat imamo samo še enega slavljenca za leto 2015.

Oktober: Stane Ratajc 75 let

Čestitke ob prazniku:

Upam, da so Vam zjutraj rano pod oknom ptički zapeli
in Vam pesmico svečano za rojstni dan zažvrgoleli.

Upam, da pod oknom Vašim so spet rožice zacvetele
in z nežnim vonjem vse najboljše zaželele.

Upam, da čestitka naša Vas bo grela še dolga leta
naj usoda Vaša bo pesem sreče neizpeta.

Za upravni odbor Slovenskega doma: Marija Kolar

SLOVENSKO DRUŠTVO SIMON GREGORČIČ KÖPING

Lep pozdrav vsem skupaj iz društva Simon Gregorčič Köping!

Dejavnosti društva v poletnem času so se iztekla po načrtih, ni pa nam uspelo izvesti načrtovanega izleta na VINÖN. Zbrali smo se za Midsommar in ob praznovanju dneva državnosti. Praznovanja se vrstijo in odvijajo iz leta v leto. Radi se zbiramo in poklepujemo. Pozna se, da ljudje nimajo več tiste prave moči, da bi človek zmozel toliko kot nekoč. Vsekakor je vedno lepo vsem tistim, ki smo zbrani na takšnih praznovanjih, vedno pa si želimo, da bi v svojo družbo pridobili še koga novega, predvsem drugo in tretjo generacijo.

Ob čestitki, ki smo jo izrekli za državni praznik in ni bila preveč ganljiva, saj smo vsi pomislili na svojce in ljudi, ki živijo v Sloveniji in se borijo za boljši vsak dan. Nismo imeli ravno konkretnih besed, ampak enotni smo si bili glede tega, da upam in si želimo, da bi Slovenija imela dobro in pošteno vodstvo.

Letošnje poletje nam je ponudilo vsega dovolj. Bilo je poletje za vsakogar, ki si je želel sonca in vročih poletnih dni, ni bilo pa dovolj dežja za ljubitelje gozdnih sadežev. Poletje se nam takole izteka, mnogo lepih in veselih trenutkov smo naužili, se malo oddahnili in si s tem tudi nabrali dovolj novih moči za jesenske dni, ki so prav pred vrati. Prišel je čas, da se počasi znova zberemo v prostorih društva, še pred odpiranjem društvenih prostorov pa načrtujemo izlet za člane društva. Lepo se bo znova srečati, najprej v naravi, potem pa 1. oktobra v društvenih prostorih. Pridite, da se skupaj poveseimo.

Avgust je lep in bogat tudi z gozdnimi sadeži, večkrat smo se podali v gozdove in tudi prinesli dovolj gobic, predvsem lisičk, v izobilju pa je letos bilo borovnic, ki smo si jih tudi nabrali. Ko hodimo po gozdovih, je mogoče občutiti, kako je suho, potrebno bi bilo kar precej dežja, da bi še gobe dobile spodbudo za rast. Mati narava poskrbi, da je večina ljudi zadovoljnih, zato menim – in seveda upam – da bo skorajšnja jesen ponudila vsega, kar si kdo želi.

Načrt dela v jesenskih dneh

September

Srečanja, lahko načrtujemo kakšen izlet po Švedski.

Trivselkvällar (kanske någon utflykt inom Sverige)

Oktober

Družabni večeri ob sobotah / Trivselkvällar

November

Spominjamo se rajnih svojcev in prijateljev, praznovanje dneva očetov.

Allahelgona och Farsdag-firande

December

Sv. Miklavž, družabni večeri, božični sejem in silvestrovanje

Sankt Nicolaus, trivselkvällar Julmarknand och nyårsfirande

V septembru in oktobru je tudi čas nabiranja gob, tudi takrat se dobivamo in skupaj preživimo lepe in sveže trenutke v gozdovih.

I september och oktober plockar vi svamp och umgås ute i naturen.

Želim veliko veselja in uspeha pri delu!

Jag önskar många trevliga stunder samt ett stort deltagande på alla aktiviteterna!

Predsednik društva/ordförande: Alojz Macuh

SLOVENSKO DRUŠTVO PLANIKA MALMÖ

Poletje je bilo do meseca avgusta bolj žalostno, mokro in hladno. To pa ne velja za 13. junij 2015, ko je imela Planika svoj vsakoletni piknik. Bil je lep in sončen dan, in veliko se nas je zbralo, Rudolf Belec in Vilibald Šoba pa sta se pri peki pošteno preznajila. Za razliko od prejšnjih let je bilo poleg starejših tudi veliko mladih, kar je zelo pomembno. Kot vemo, je na čelu društva od novega leta naprej nova, znatno pomlajena ekipa, ki je v društvene vrste privabila tudi tiste, ki smo ji prej le redko videvali. Sicer pa si oglejte priložene fotografije. Naj povemo še to, da je Upravni odbor z odliko opravil svoje delo.

29. avgusta se je deset članov Planike udeležilo tako imenovanega »Piknika vseh generacij« v kraju Barnakälla na meji med pokrajinama Skåne in Blekinge, ki ga skupaj prireja Slovenska zveza na Švedskem in Kulturno društvo Slovenija iz Olofströma. Prireditev poteka vsako leto, zadnjo soboto v mesecu avgustu. Imeli smo se lepo kot še nikoli doslej. Vzdušje je bilo res enkratno. Pa ne le zaradi lepega vremena, čudovitega ambianta in dobre hrane – tudi organizacija je bila brezhibna. Čestitamo!

Jožef Ficko

Sledijo slike s piknika (op. ured.)

SLOVENSKO KULTURNO DRUŠTVO OLOFSTRÖM

Srečanje vseh generacij

Zapis je pripravil predsednik Slovenske zveze, Alojz Macuh

Slike sta prispevala Alojz Macuh in Silvana Stopar.

V soboto. 29 avgusta smo se lepo imeli na samem srečanju vseh generacij. Že samo vabilo nas je premamilo, da se odpravimo med znance in prijatelje. Povezava med društvi je prav tako zelo pomembna in škoda je, da društva ne planirajo več takšnih dnevo, saj je v naravi vse bolj sproščeno in človek odide domov z nepozabnim spominom.

Z veseljem smo pozdravili gospo Avgustino Budja, ki je imela dovolj moči in volje, da se je kljub slabemu zdravju odločila, da se udeleži srečanja, in se je podala med znance in prijatelje. Seveda velja velika pohvala možu Zvonkotu, da poskrbi za vse ob tako zahtevni situaciji. Prav tako je bilo lepo videti g. Jožeta Bergoča, ki je pripotoval na srečanje skupaj s člani društva Planika Malmö.

Sobotno popoldne je bilo uspešno in veselo, tako da so organizatorji lahko zadovoljni, manjkalo ni dobre volje ne zabave, slišala se je domača slovenska pesem ob spremljavi harmonikarja Viktorja, balinarska sekcija je opravila svoj del, na samem srečanju pa se je odvijalo še mnogo lepih stvari.

Na hitro povzamem, da je zadnje srečanje vseh generacij zares uspelo, kajti med nami je bil najstarejši član tamkajšnjega društva, g. Anton, ki je dopolnil 87 let, in tudi najmlajši član društva Köping, Theodor. Hvala staršema Suzani in Boštjanu, da sta

poskrbela in popestrila večer z vajinim sinčkom. Lepo in zabavno razpoloženje je trajalo do poznih večernih ur, za kar gre zahvala vsem, ki ste se udeležili srečanja vseh generacij.

SLOVENSKO DRUŠTVO STOCKHOLM

Dogajalo se bo jeseni

Letošnjo jesen se v Slovenskem društvu v Stockholmu - kot običajno zadnja leta - dogaja precej stvari. Konec avgusta smo začeli z vajami pevskega zbora, prvi teden v septembru pa tudi z otroškim uricami za prvo, drugo in tretjo generacijo (sredi septembra pa bomo začeli z jezikovnim tečajem slovenščine tudi za mladino in odrasle).

27. septembra pripravljamo turnir v badmintonu, največji dogodek v letošnji jeseni pa bo koncert, ki ga bomo pripravili **17. oktobra 2015**.

Ker vas bo glasilo doseglo še pred to prireditvijo, si tukaj spodaj lahko preberete podrobnosti, v povabilu pa najdete tudi podatke, kako se prijavite, če bi se nam pridružili na tem glasbenem slavlju.

Oktobra vas torej prisrčno vabimo na prireditev z naslovom

GLASBA – JEZIK, KI NE POZNA MEJA

Na prireditvi bodo sodelovali:

*Stockholms kammarkör pod vodstvom Benedikta Melicharja

*Japonski ženski pevski zbor Sakura pod vodstvom Yoko Fujikawa Muhr

*Slovenski pevski zbor Triglav in gostje iz Slovenije, kvartet Krt – pod umetniškim vodstvom Dominika Krta

Prireditev bo potekala **17. oktobra 2015 z začetkom ob 17.00 uri v prostorih Nya Rågsveds Folkets Hus**, Rågsved (podrobnejši opis poti je spodaj). Po koncertu bo večerja, večer pa bomo zaključili s prijetnim druženjem ob glasbi .

Obljubljamo vam, da to ne bo koncert zgolj z resno zborovsko glasbo in da se bo našlo nekaj za različne glasbene okuse.

Vstopnina: 100 kr (za koncert + večerjo) ali pa 50 kr samo za koncert. Za otroke je vstopnina brezplačna.

Kako najti do tja: Koncert in večerja bosta torej potekala v Nya Rågsveds Folkets Hus, Rågsvedstorget 11, 124 65 Bandhagen. Najbližja postaja podzemnega vlaka je 130 metrov oddaljena postaja Rågsved – zelena linija št. 19 proti Hagsätri). Parkirni prostor je prav tako čisto v bližini.

Podrobne informacije o Nya Rågsveds Folkets Hus najdete tudi na njihovi spletni strani: <http://www.nyaragsvedsfolketshus.se/wordpress/>

Zbirati se bomo začeli od 16.30 naprej, koncert se (kot omenjeno) začne ob 17.00 uri, večerja pa bo sledila med 19.00 in 19.30 uro.

Prosimo, da se vnaprej prijavite za večerjo, da bomo imeli dovolj hrane za vse. Pripravili bomo 'predčasno' Martinovo pojedino: domače mlince, rdeče zelje in pečenega piščanca.

Društvo bo vse pogostilo z aperitivom.

Za otroke bomo pripravili otroški kotiček, da jim ne bo dolgčas.

Prijave so obvezne (tako za koncert kot za večerjo) in jih pričakujemo čim prej, najpozneje pa do 10. oktobra 2015!

Prijavite se lahko preko elektronske pošte: slovdrustvo.stockholm@gmail.com ali naši predsednici Viki Lindblad na telefon: 070 7800 920

Dobrodošli!

Upravni odbor Slovenskega društva v Stockholmu

(foto: Brane Mohorič)

NAŠA CERKEV – VÅR KYRKA

22. švedsko-slovenski pohod po Posavskem hribovju

Tradicionalni švedsko-slovenski pohod je letos potekal od 17. do 20. julija. Pohod, že 22. po vrsti, je organiziral župnik Zvone Podvinski skupaj z vodičem Marjanom Brezočnikom, popeljal pa nas je po Posavskem hribovju.

Na predvečer prvega pohodnega dne smo se zbrali pri družini župnikovega brata v Blatnem pri Pišecah. Prisrčni so bili pozdravi skoraj trideset pohodnikov, ki so se zbrali ob okusni večerji, pripravljeni od družine Podvinski.

Prvi dan pohoda nas je vodil na Svete Gore, k svetogorski Materi Mariji, kjer je župnik Zvone daroval sveto mašo. Avtomobile smo pustili v Podgorju pri družini Denžič, ki nas je pri visokih temperaturah že pred vzponom povabila na osvežujoče pijače. Pot, ki nas ni vodila samo po gozdu, je bila tokrat zaradi vročine kar malce težavna, toda z dobro voljo se je dalo tudi to premagati. Ob vrnitvi do avtomobilov nas je zopet gostila družina

Denžič, ki nam je poleg osvežilnih pijač ponudila tudi odlično, še toplo pecivo iz ajdove moke. Zahvalili smo se za gostoljubnost in odpravili na skupno kosilo. Po kosilu je sledil voden ogled repnice pri družini Najger na Bizeljskem. Večina pohodnikov je jame, skopane v kremenčevem pesku, ki ga je pred milijoni let naplavilo na to območje Panonsko morje, prvič videla. Že pred dvesto leti so te hladne jame, v katerih je celoletna temperatura devet stopinj, uporabljali izključno za hrambo poljskih pridelkov. Danes pa uporabljajo te kleti za hrambo in staranje odličnih bizeljskih sortnih vin, s katerimi nas je med zanimivim ogledom pogostila prijazna in zgovorna lastnica.

Za odlično večerjo sta prvi dan pohoda poskrbela Irma in Milan Cizl, skupaj z nekaterimi drugimi dobrotniki tega pohoda.

V nedeljo smo se najprej duhovno okrepčali s sveto mašo, ki jo je župnik Zvone daroval v njegovi domači župnijski cerkvi sv. Mihaela v Pišecah. Sveto mašo je spremljal domači cerkveni pevski zbor, skupaj z domačini in tudi s pohodniki. Po kosilu, zopet pripravljenem na domačiji Erike in Zdenka Podvinski, smo se odpravili na ogled Posavskega muzeja v brežiški grad, v katerem je velika arheološka zbirka od prazgodovine do prihoda Slovanov. O življenju prebivalcev Posavja v 19. in 20. stoletju pričajo predmeti etnološke zbirke. O kmečkih uporih in reformaciji pričajo na zidu zapisane prve tiskane besede v slovenskem jeziku Le vkup, le vkup, uboga gmajna. Na ogled pa je tudi bogata posvetna in cerkvena dediščina Posavja.

Proti večeru, ko se je podnebje vsaj malo ohladilo, smo stopili še na 693 m visok Špiček. Pri pohodu se nam je pridružil tudi gospod Lojze Ogorevc, domačin iz Pišec, ki je s svojim ansamblom že gostoval na binkoštnem srečanju v Vadsteni. Po vrnitvi s Špička nam je popeljal večer z zvoki svoje harmonike, ob katerih smo se zavrteli kar na prašni gozdni cesti. Tudi zadnjo skupno večerjo tega pohoda smo zaključili s prijetnim druženjem in petjem ob spremljavi Lojzetove harmonike, ki je trajalo pozno v noč.

Zahvalna sveta maša 22. švedsko-slovenskega pohoda je bila v ponedeljek, 20. julija, v cerkvi sv. Lovrenca v Brežicah. Tudi to mašo je daroval župnik Zvone. Župnik Zvone se je še enkrat zahvalil v imenu vseh, ki smo prišli od blizu in daleč, njegovim domačim ter prijateljem švedsko-slovenskih pohodov za odlično namestitve vseh pohodnikov in za dobrote, ki so jih pripravili za vse pohodnike. Povabil pa nas je tudi že na 23. švedsko-slovenski pohod v prihodnjem letu.

Danica Dyllong

Dobrodošli k slovenski sv. maši in srečanjem

Dragi rojaki med Göteborgom in Stockholmom, med Köpingom in Malmöjem, med Helsingborgom ter Nybrom ter v vseh ostalih slovenskih skupnostih, vselej dobrodošli na naša skupna srečanja, kjer utrjujemo našo pripadnost Kristusovi Cerkvi ter narodnim koreninam.

Svete maše bodo od začetka meseca septembra 2015 do konca meseca junija 2016 po tem redu:

1. nedeljo v mesecu

v Landskroni ob 12.30 ter v Malmö ob 16.30,

2. nedeljo v mesecu

v Halmstadu ob 09.30 ter v Helsingborgu ob 17.00,

3. nedeljo v mesecu

v Jönköpingu ob 10.00 ter v Göteborgu ob 16.00,

v soboto pred 4. nedeljo v mesecu (začnemo v avgustu, končamo v juniju)

v Stockholmu ob 17.00 v kripti stolne cerkve,

4. nedeljo v mesecu (začnemo v avgustu, končamo v juniju)

v Eskilstuni ob 10.00 ter v Köpingu ob 15.00,

5. nedeljo v mesecu

v Olofströmu ob 11.00 ter v Nybro ob 16.30 v župnijski dvorani.

3. nedeljo v mesecu juniju (19. junij 2016), Angered, Dan državnosti ter blagoslov avtomobilov.

Sv. maše v materinem jeziku so od začetka meseca septembra do vključno konca meseca junija naslednjega leta, razen v Stockholmu, Eskilstuni in Köpingu, kjer začnemo koncem meseca avgusta ter zaključimo naša srečanja koncem meseca junija (sobota pred četrto nedeljo in četrto nedeljo). Svete maše so povsod v katoliški cerkvi, razen v Nybro, kjer imamo na razpolago župnijsko dvorano in v Stockholmu, kjer se zbiramo v kripti stolne cerkve (levo ob cerkvi prva vrata pod stolno cerkvijo na desno po stopnicah).

Na binkoštno soboto v Vadsteni ob 12.00 (14. maj 2016),

vseslovensko romanje in srečanje Slovencev pri Sv. Brigiti Švedski

vaš Zvone Podvinski

SLAVKO AVSENIK NE BO NIKOLI POZABLJEN

Svoj prispevek o Slavku Avseniku nam je ostopil slovenski pisatelj Ivan Sivec, ki je bil tudi tekstopisec za nekatere Avsenikovove skladbe. V imenu uredništva se zahvaljujemo, da smemo objaviti njegov članek. Takole piše:

Izjemni glasbenik Slavko Avsenik je odšel. V resnici pa ni odšel, temveč je samo prešel v naš spomin. Njegove skladbe, ki sta jih ustvarila skupaj z bratom Vilkom, pa bodo ostale za zmeraj z nami. Na srečo je vseh tisoč skladb posnetih tudi na nosilcih zvokov. Glasbo bratov Avsenik igra po celem svetu več kot deset tisoč glasbenih skupin. Pri nas skuša Avsenike posnemati več kot šeststo ansamblov. Vsak muzikant, ki izvaja Avsenikovo glasbo ali jo ustvarja v Avsenikovem duhu, prispeva sicer nekaj svojega, a resnica je ena sama: Avsenike ni še nihče presegel in jih tudi nikoli ne bo. Ne po ustvarjalni ne po izvajalski strani. Ob tem je treba dodati, da je bil tako pri nas doma, še bolj pa v tujini, ves čas v ospredju prav Slavko Avsenik. Slavko kot prvi avtor skladb, Slavko kot izjemen harmonikar, Slavko kot vedno prijazen in čuteč človek. Tudi po človeški plati je bil namreč tak, kot je njegova glasba: mehak, gorenjsko živahen, pristen.

Brez Slavka in njegovih izjemnih muzikantov te zvrsti glasbe preprosto ne bi bilo. Ker je bil odličen avtor in ker je bil izjemen virtuoz, je dvignil ljudsko glasbo na radijski nivo. Tako ni samo začetnik te zvrsti popularne glasbe v Evropi, temveč tudi njen najbolj izrazit in izpostavljen predstavnik. Veliko skladb bratov Avsenik je že zdaj prešlo v ljudsko izročilo. Mnogo skladb bratov Avsenik igra po svetu na stotine velikih orkestrov in godb na pihala. Skladba Na Golici je najbolj predvajana skladba po drugi svetovni vojni na vseh evropskih postajah. Glasbena podoba sveta se je torej s Slavkom močno spremenila.

V zvezi z Avseniki, ki so začeli nastopati leta 1953, se je prav ob Slavkovem odhodu utrnilo

veliko spominov. Sam se spomnim, kako veliko spremembo je Avsenikova glasba prinesla v mojo mladost. Tedaj je vladala še taka revščina, da pri vsaki hiši nismo imeli niti radijskega sprejemnika, pa smo ga zato hodili poslušat k sosedu in to skupinsko. Spomnim se, da smo ob četrtnih zvečer, ko je bila na sporedu radijska oddaja Četrtnov večer domačih pesmi in napevov, vedno prej odšli s polja, obrtniki so prej zapirali delavnice, ženske so prej prenehale z delom v kuhinji. Potem pa smo se zbrali pri sosedu in z velikim navdušenjem poslušali Avsenike. Mnogi so po dvorišču ob veselih zvokih, recimo Golice, kar zaplesali. Otroci pa smo od navdušenja prevračali kozolce po travi. To je bil vedno pravi praznik na vasi.

Za velik vzpon Avsenikov je močno zaslužen tudi radijski medij. Ob tem je treba poudariti dejstvo, da so tedaj začeli na naši edini radijski postaji Radia Ljubljana snemati na studijski magnetofon. Slavko je rad povedal, da je bila to najbolj čudovita iznajdba. Naenkrat je lahko nastopal kjer koli po Sloveniji in tujini, na radiu pa so kljub temu še vedno predvajali njegovo glasbo. Do leta 1952 so namreč program ustvarjali tako, da so tako godci in pevci vse godli in prepevali v živo. Dodatna krila je Avsenikovi glasbi dala tudi slovenska oddaja na Radiu Celovec, kjer so predvajali tudi ljudske in umetne pesmi, povezane z našimi običaji. Na domači postaji so bile namreč nekatere take pesmi prepovedane. Znano je, da je potem Avsenike na dopustu ob Vrbskem jezeru slišal bavarski urednik Fred Rauch, ki je takoj poskrbel, da je Avsenikova glasba dobila krila v Nemčiji. Nasploh mnogi menijo, da so Bavarci Slovencem precej podobni tako po delavnosti in očitno tudi po odnosu do glasbe. Pevec Slovenskega okteta Tone Kozlevčar mi je nekoč dejal, da so Avseniki zgradili Nemčijo. Sliši se nenavadno, a po svoje je bilo res! Bavarec je bil tak, da je med tednom pridno delal, ob koncu tedna si je dal duška ob veseli muziki. V ponedeljek pa je spet odšel zadovoljen na polje in v delavnico.

Slavka Avsenika so v zahodnem alpskem prostoru na začetku spoštovali in občudovali celo bolj kot mi sami. Čeprav smo doma prav zaradi Avsenikov začeli na veliko kupovati radijske sprejemnike, gramofone in prve plošče, so jih znali v Avstriji, Nemčiji in Švici veliko bolj približati poslušalcem. Ob tem so imeli na začetku poti sami Avseniki še najmanj od tega. Slavko mi je pripovedoval, da so nekoč cel mesec igrali na Dunaju v zabaviščnem parku Prater in tam prodajali vstopnice za koncert. Igrali so samo za hrano in stanovanje. Nazadnje pa je v dvorani, ki je sprejela štiri tisoč poslušalcev, nastopil povsem drug ansambel, ki je igral Avsenikovo glasbo. Bil je tako razočaran, da bi najraje vrgel harmoniko v kot. A muzika ga je vlekla naprej. Po tednu dni jeze je poklical organizatorja in ga zaprosil, če mu lahko znova pripravi igranje v dvorani z dvestotimi poslušalci.

Krog ljubiteljev Avsenikove glasbe pa se je kljub temu hitro širil. Nepozabni so bili koncerti v ljubljanski Hali Tivoli in tudi v drugih največjih dvoranah. Tako po glasbeni kot tekstovni plati so bili Avseniki vedno korak pred drugimi. Za to sta poskrbela Slavko z izvirnimi vižami in njegov akademsko izobražen brat Vilko s priredbami in tudi z velikim smislom pri izboru besedil. Avseniki so prepevali o Sloveniji in njenih lepotah, ko se o tem še v jugoslovanskem okviru ni smelo govoriti. Nikoli ne bom pozabil tivolskega koncerta, ko so prvič zaigrali in zapeli skladbo Slovenija, odkod lepote tvoje. Vstalo in navdušeno je tedaj Avsenikom orosenih oči ploskalo sedem tisoč poslušalcev. Avseniki so skladbo ponovili,

poslušalci smo jo spremljali stoje, na koncu pa so muzikanti dodali še polko Prijatelji, ostalimi prijatelji. Zdi se mi, da ni bilo človeka, ki ga to ne bi ganilo.

Nasploh lahko zapišem, da so Avseniki tako slovenski Straussi kot Beatli. Brata Avsenik sta izumila novo zvrst glasbe in jo ponesla v svet. Slavko Avsenik pa je bil nasploh ves čas veliki ambasador Slovenije. Primerjamo ga lahko samo s športniki. Pa še to ne vedno, kajti glasba ima to prednost, da ostane vedno z nami. Posebno, če je tako odlična, kot je Avsenikova. Zato pravim, da Slavko Avsenik ni odšel in da bo ostal še naprej stoletja tu. Naboj in napoj njegove glasbe je tako bogat in čudovit, da se bodo v njej napajali še mnogi rodovi doma in v tujini. Na dom bratov Avsenik, v Begunje na Gorenjskem, pa tudi že zdaj prihaja veliko občudovalcev. Kar tri četrtine iz tujine. Imajo lepo urejeno spominsko sobo, galerijo, šolo. Za to so lepo poskrbeli njegova dobra žena Brigita ter nadarjeni sinovi Slavko ml., Gregor in Martin. Slavko je bil še posebej zadovoljen, da je del njegovega poslanstva prevzel tudi njegov vnuk Saša. Tudi po tej plati je torej vse zgledno. Seveda je v ozadju veliko trdega dela, kar pa se s Slavkovega smejočega obraza na odru ni nikoli videlo. Lahko samo še dodam, da smo lahko srečni, da živimo v času največjega slovenskega glasbenika.

Ivan Sivec

Prvo sliko s podpisom Slavka Avsenika nam je posredoval avtor članka.

Vir: splet; slika je nastala ob izdaji 31. zlate plošče na nemškem tržišču

Dodatek uredništva: Ivan Sivec je za ansambel Slavka Avsenika napisal tudi 89 besedil. Objavljamo zelo poznano Avsenikovo pesem, ki ima pravzaprav tudi izseljensko tematiko. Če bi radi slišali tudi melodijo (če je ne poznate), si posnetek poiščite na spletu.

POD CVETOČIMI KOSTANJI

Vzcveteli so bili kostanji
pred hišo domačo spomladi,
z neskončno opojno belino
cvetijo pod našo planino.
Pod krošnjami hiša je stala,
z razkošnim se cvetjem bahala,
zdaj prazna je tamkaj ostala,
le veter raznaša bel cvet...

Zvabila nas pot je v daljino,
speljala nas v mesto je sivo,
kot v vetru povsod razmetani
vsak zase sedaj smo ostali.
Skoz okno ozrem z bolečino
se v pusto betonsko sivino,
na bregu pod našo planino
pa v cvetju kostanji so spet...

Kje kostanj moj cveti, kje sto cvetov diši,
kje veter boža dom, kje listje šelesti?
Po stezi čez polje odšel bi rad domov,
med cvetjem med kostanji našel bi svoj rodni krov!

Čuk se je oženil, tralala

Čuk se je oženil, tralala
sova ga je vzela, hopsasa!

Čuk sedi na veji, tralala,
sova na vereji, hopsasa!

Sova čuku miga, tralala,
dajva se, vzemiva, hopsasa!

Čuk pa sovo vpraša, tralala,
kol'ko dota znaša, hopsasa!

Eno bučo vina, tralala,
en'ga petelina, hopsasa!

Vino bova spila, tralala,
bučo pa razbila, hopsasa!

Iz otroške revije Zmajček smo si izposodili par ugank z rimami.

Z otroki (ali vnučki) poiščite izgubljene rime. Besede so dolge toliko, kolikor je praznih črtic.

PO CESTI VOZI AVTO VSAK,
A PO ŽELEZNICI LE _ _ _ _ _.

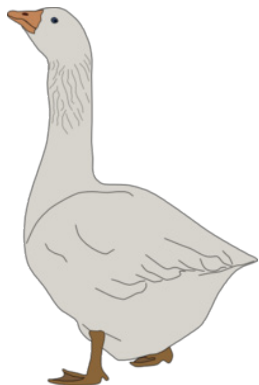
PERJE IN NAMESTO NOSKA
KLJUN IMA DOMAČA _ _ _ _ _.

ZAJEC RAD POHRUSTA TRAVO,
A ŠE RAJŠI ZELJNO _ _ _ _ _.

NAŠE LJUBO, ZLATO _ _ _ _ _
TOPLO SIJE NA VSE KONCE.

Vir fotografij: splet

Žitarica ajda

Navadna ajda je rastlina iz rodu *Fagopyrum* (ki ga včasih obravnavamo skupaj z rodом *Polygonum*) iz družine *Polygonaceae* - dresnovk. V istem rodu je tudi tatarska ajda oz. nora ajda. Ajdo uvrščamo med žita, čeprav botanično ne spada med trave, kamor spada večina ostalih žit. Je sorodnica rabarbare, ki prav tako spada med dresnovke. Kaj pa lahko porečemo na to? Nič drugega kot to, da je navadna ajda očitno polna presenečenj.

Ime ajda je prevzeto iz staronemškega *Heiden*, ki je v zvezi z nem. *Heide* 'ajd, pogan'. Žitarica je tako poimenovana, ker so jo v 12. stoletju iz poganskih krajev in Kitajske v Evropo prinesli križarji. Latinsko ime *Fagopyrum* in angleško ime *buckwheat* pomeni »bukovo žito« in pove, da so njeni trikotni plodovi podobni bukovim.

Ajda je globoko zarezana v zavest slovenskega naroda. V eni izmed verzij ljudske bajke o Kurentu in vesoljnem potopu, pred povodjem rešeni mož Kurentu obljubi zase in za svoje potomce, da bodo vedno ljubili in uživali dvoje posvečenih rastlin: ajdo in vinsko trto. Bajka pravi, da so se sinovi rešenega moža razselili po Kranjskem in še zdaj večidel živijo od ajde, čislajo vino in se hvaležno spominjajo Kurenta, svojega starega dobrotnika.

Zgodovina ajde na Slovenskem

Pisno je ajda prvič omenjena leta 1426 v gornjegrajskem urbarju (urbar je knjiga s seznamom dohodkov zemljiškega gospoda od podložnikov) pod imenom »poganka«. Zavedena je tudi v velesovskem urbarju iz leta 1448.

Kot poljščino, iz katere se lahko pripravi dve značilni slovenski jedi – kruh in kaša –, jo omenja že Janez Vajkard Valvasor v *Slavi vojvodine Kranjske* (1689) in sicer v tretji knjigi tega dela, ki govori o rastlinah, rudnikih, rudninah, živalih, pticah, ribah, itd. dežele Kranjske, tam pravi:

»Ajda na Kranjskem posebno dobro in pogosto uspeva. Iz enega zrna jih nastane po navadi osem. Iz ajde se peče navaden kruh, ki je čisto črn kakor prst. Tak kruh jedo kmetje po vsej deželi. Čeprav je črn, pa vendar nimajo plemenita in meščanska usta vzroka, da bi ga zaničevala, ker je zelo okusen in dober; le če preveč ovsu dodajo, postane prekrhek.«

Tudi v *Kuharskih bukvah* (1799) Valentina Vodnika, ki velja za prvo natisnjeno kuharsko knjigo v slovenščini, najdemo jedi iz ajde.

Prekmurje

Ajda je poljščina z večstoletno zgodovino tudi v Prekmurju, kjer ji v narečju pravijo »hajdina«. Ljudsko izročilo pove, da je bil tam pridelek ajde oproščen dajatve desetine gospodi, tako je bila ajda pomemben vir dodatnega zaslužka za kmečko prebivalstvo. Znani pridelovalci, predelovalci in trgovci z ajdo so bili kmetje iz vasi Odranci. Kašo so prodajali južno na Hrvaško do Varaždina in na Štajersko, v Maribor. Tradicijo je današnja občina Odranci, ki je bila ustanovljena leta 1994, obeležila v svojih občinskem grbu in zastavi, ki ju uporabljajo od leta 1998..

(Fotografija ajde: Tadeja Belak)

Ajdova kaša z jurčki

Sestavine za 4 osebe

2 žlici olja

2 čebuli

500 gr ajdove kaše

500 gr lisičk

80 gr surovega masla

2 ščePCA soli

1 ščepec mletega črnega popra

4 žlice kisle smetane

Priprava:

1. Pred kuhanjem kašo temeljito operemo. Pod tekočo vodo jo izpiramo toliko časa, da izpod cedila priteče bistra voda. Nato kašo dobro odcedimo. Čebulo olupimo in na drobno nasekljamo.

2. Na kuhalnik pristavimo kozico, v kateri segrejemo olje in na njem med mešanjem pražimo polovico čebule toliko časa, da postekleni. Nato v kozico stresemo kašo in enakomerno pražimo še dobrih pet minut. Kašo zalijemo z litrom vode in po okusu začini s soljo.

3. Kašo zavremo in med počasnim mešanjem kuhamo toliko časa, da voda izpari (približno 15 do 20 minut). Medtem lisičke temeljito očistimo in narežemo na manjše kose. Na kuhalnik pristavimo večjo ponev, v kateri razpustimo maslo. Na maščobi prepražimo preostalo čebulo in na manjše kose narezane lisičke. Med mešanjem pražimo približno 10 minut.

4. Kuhano kašo odcedimo in stresemo v ponev z gobami, po okusu ponovno posolimo, dodamo poper in zabelimo s kisló smetano. Vse dobro premešamo, serviramo na krožnike in ponudimo.

Ajdovi žganci

Sestavine za 4 osebe:

300 g ajdove moke

1 žlica svinjske masti

150 g ocvirkov

1 ščepec soli

Priprava:

1. Na štedilniku zavremo liter soljene vode. Ko zavre, vanjo stresemo moko, da nastane kepa, in pustimo vreti. Po nekaj minutah temperaturo znižamo. V nastalo kepo z ročajem kuhalnice naredimo 2–2,5 centimetra široko luknjo. Lonec pokrijemo in pustimo kuhati žgance na zmerni temperaturi še 20 minut.

2. Medtem pripravimo polivko. V ponvi segrejemo olje in dodamo ocvirke. Jih na hitro popečemo, da zadišijo in lepo porjavijo. Nato jih odstavimo in pustimo, da se ohladijo.

3. Kuhano ajdovo kepo odstavimo in pustimo, da se nekoliko ohladi. Odlijemo vodo, pri čemer je nekaj shranimo za pozneje. Močnato kepo dobro razmešamo. Če so žganci presuhi, jim prilijemo nekaj tekočine, ki smo jo shranili od kuhanja.

4. Žgance s kuhalnico zajamemo iz lonca, z vilicami pa jih nadrobimo v večjo skledo. Prelijemo jih z ocvirki in pustimo stati nekaj minut. Nato jih postrežemo..

Recepte pripravil: Boštjan Pristovnik

2. DEL POGOVORA Z ANGELO BUDJA, NAJSTAREJŠO SLOVENKO NA ŠVEDSKEM

SELITEV NA ŠVEDSKO

Kot že rečeno, Gusti je šla na obisk k moževim sorodnikom na Švedsko. To je bilo v oktobru davnega leta 1964, obisk pa se je spremenil v stalno bivanje na Švedskem. Pozneje se je pokazalo, da se je s tem za družino Budja začela nova zgodba v novi deželi. Nekaj dni po rojstvu Gustine prvorojenke Teodore (Dore), ki se je rodila 31. 1. 1965, je v prvih dneh februarja 1965 prišel na Švedsko "na obisk" k sestri še brat Janez. Nekaj mesecev za njim je prišla njegova, takrat skoraj dvajsetletna žena Štefka. V Sloveniji pri Štefkinih starših je ostal njun prvorojenec, sin Jani, takrat star dobrega pol leta (rojen 15. decembra 1964). Tudi Štefka in Janez sta nameravala ostati na Švedskem le za kratek čas, a se je to zavleklo vse do leta 1976, ko sta se odločila za vrnitev domov.

Ko se je Gustiki in Tinku (tako so klicali moža Martina) 7. marca 1966 rodila druga hči, Helena (Lenka), sta 14. maja na Švedsko k njima začasno prišla tudi starša Angela, stara petdeset let, in Avgust (Gustek), star enainšestdeset let. Tudi na Švedsko sta Budjeva ponesla svojo bogato kulturno ustvarjalnost in z njo nadaljevala v tem popolnoma novem okolju. Angela je bila že iz otroštva vajena pestovanja majhnih otrok, zato se je tudi na Švedskem znašla v znanem okolju, kjer je bilo rojenih že nekaj njunih vnukov. Gustek je kmalu našel zaposlitev v ladjedelnici Varvet v Landskroni. Janez se je zaposlil najprej v tiskarni Parajett in pozneje v Landsverku. Štefka je sprva dobila delo v hotelu Öresund. Tinko je bil zaposlen kot pek v mestni pekarni, Gusti pa se je izučila za strugarko. V septembru 1966 sta na Švedsko prišla tudi Jelka in njen mož Leopold Karlin, po domače Polde. S seboj sta takrat pripeljala prvorojenca, triletnega Poldija. Čakala sta tudi že drugega otroka, 29. septembra se jima je na Švedskem rodil drugi sin, Robert.

Nekaj mesecev jim je bilo tesno v dvosobnem stanovanju pri Topolovčevih, kjer sta Gusti in Tinko stanovala od novembra 1964. Vsi ostali Budjevi so namreč za začetek ostali pri njima v njunem stanovanju. Seveda ne za dolgo. Že v novembru 1966 se je začelo razseljevanje – Angela in Gustek sta se selila skupaj z Gusti in Tinkotom v štirisobno stanovanje na obali, Strandvägen v Landskroni. Janez in Štefka sta si našla primerno stanovanje pri družini Varga. Tako sta pri Topolovčevih na Suellsgatanu nekaj časa ostala samo Karlinova z dvema sinovoma. Med tem sta 18. avgusta 1966 dobila Štefka in Janez še hčerko Bernardko. Življenje je naglo teklo ...

Dne 15. julija 1968 so dobili pri Gusti in Tinkotu najmlajšo hčer Anne-Marie, pri Jelki in Poldetu pa 5. oktobra še tretjega sina, Simona. Karlinovi so takrat stanovali v Gripeni, kamor sta se s časoma preselila tudi Angela in Gustek ter Janez in Štefka, seveda vsak v svoje stanovanje. Jani, sin Štefke in Janeza, je razen krajšega obiska na Švedskem, ostal pri Bezenškovi, to so bili Štefkini starši. Gustina družina je takrat stanovala na Kolonigatan.

V Sloveniji, oziroma v Škofji Loki, je v stanovanju Karlinovih zaradi poklicnega izobraževanja ostala le najmlajša, Olga. Po končanem šolanju leta 1968 pa je tudi Olga prišla na Švedsko. Pred tem sta si Angela in Gustek kot že rečeno, našla lastno stanovanje v Gripenju, tako je Olga za začetek stanovala pri njima. Kmalu se je tudi zaposlila, sprva kot šivilja v Schlasbergu. Še vedno je vprašanje o vrnitvi v Slovenijo viselo v zraku, vendar je tudi vse bolj bledelo. Na Švedskem sta Budjeva s podporo svoje ožje družine leta 1968 ustanovila slovensko pevsko društvo – Kulturni Klub TRIGLAV (o tem je bilo že precej napisanega).

DELO NA ŠVEDSKEM

Angela in Gustek sta bila ob prihodu na Švedsko že kar v letih. Kljub temu sta oba kmalu dobila zaposlitev – Angela kot varuška (dagmamma), Gustek pa v ladjedelnici Varvet. Angela je skrbela tudi za vnuke in vnukinje, ki jih je z leti bilo na Švedskem kar enajst. Dvanajsti, Matej Bencek, se je rodil šele 23. junija 1981. Ker so bila stanovanja Budjevih dokaj blizu drug drugega, sta Angela in Gustek večkrat vabila na kosilo vse štiri otroke z družinami. Tudi vsi otroci in njihovi partnerji so imeli vsak svojo zaposlitev. Na Švedskem je bilo takrat dela za vse dovolj, lahko so celo izbirali, tako da so bili materialno vsi zadovoljni.

Angela je imela že od mladosti občasno bolj ali manj hude revmatične težave. Na Švedskem je dobila izdatno zdravniško pomoč, tako da je kmalu začutila izboljšanje. Tudi Gustek je našel zdravnika in dobil zdravila za svojo »angino pectoris« (bolezen srca in ožilja), tako da se je zdravstveno stanje obema izboljšalo.

Kmalu so na pobudo g. Jožeta Flisa, slovenskega duhovnika na Švedskem, ustanovili slovensko društvo TRIGLAV (1968) v Landskroni, kjer sta bili petje in dramska sekcija glavni dejavnosti. Poleg družinskih članov so v društvo privabili še druge rojake, ki jih je te vrste dejavnost zanimala in veselila. Pri delu v slovenskem društvu sta Budjeva našla veliko zadovoljstva in veselja. Gustek je vodil pevski zbor, kjer so sodelovali vsi člani njegove družine in tudi mnogi drugi ljubitelji zborovskega petja. Tako domotožja nista čutila, saj sta imela vso družino na Švedskem. Če bi ostala v Sloveniji, bi nikoli ne živeli tako blizu drug drugemu. Pred odhodom na Švedsko je živela Gusti v Mariboru, Janez v Vojniku, Jelka in Olga pa v Škofji Loki.

V okviru Slovenskega kulturnega kluba (SKK) TRIGLAV v Landskroni na Švedskem so Budjevi pod vodstvom Avgusta Budje, nadaljevali s pevsko tradicijo. Lahko bi rekli, da so jo tudi osnovali in razvijali, saj takrat še ni bilo nobenega drugega slovenskega društva na Švedskem, še manj pa pevskega zbora. Ker so bili prvi, so zaradi tega imeli veliko nastopov v domačem kraju Landskroni in tudi po drugih večjih mestih južne Švedske. Šele pet let pozneje so se po zgledu TRIGLAVA začela ustanavljati slovenska društva tudi drugod na Švedskem. Pevsko sekcijo je skoraj do svoje smrti vodil Avgust Budja. Pozneje je predal taktirko hčerki Olgi, ki jo drži še danes. Gustek je delal priredbe raznih slovenskih pesmi in jih prilagajal kapacitetam obstoječega pevskega zbora. Med drugim je za pevski zbor priredil pesem Butterfly. Število članov zbora je skozi dolgo dobo 21 let nihalo – od 12 do čez 30 pevcev.

Angela se švedsko ni nikoli kaj dobro naučila. Njeno delo ni zahtevalo znanja švedskega jezika, kadar je bilo potrebno urejati kakšne uradne stvari, pa so ji pri prevajanju pomagali otroci. Gustek se ni bal govoriti švedsko, saj je imel predhodno znanje nemškega jezika, ki mu je pri švedščini pomagalo. Otroci pa so se na materialnem in duhovnem področju v švedski družbi dobro znašli, meni Angela. Ko sta se po nekaj letih bivanja na Švedskem upokojila, sta se občasno rada vračala domov v Slovenijo, kjer sta s pomočjo sorodnikov in znancev popravljala in dograjevala svoj dom pri Mali Nedelji. Janezu in Štefki se je v Landskroni 8. 11. 1970 rodil najmlajši sin, Andrej. Med tem sta Janez in Štefka odprla svoj lasten lokal, kavarno Petit bar v Landskroni. Tu sta bila zaposlena vse do svojega odhoda nazaj v Slovenijo, leta 1976. Seveda so Budjevi v Landskroni Janeza in njegovo družino po povratku v Slovenijo dolgo časa zelo pogrešali, predvsem na kulturnem področju. A življenje je šlo svojo pot naprej. Leta 1969 se je poročila hčerka Olga z Dragom Kostanjevcem. Prvorojenka Leonida se jima je rodila 30. 1. 1971. Dobrih pet let pozneje, dne 6. 6. 1976 pa sta dobila še najmlajšo hčer Dominiko.

Zakon hčere Gusti s Tinkotom je po sedmih letih razpadel. Šla sta vsak svojo pot, hčerke Dora, Lenka in Anne-Marie pa so ostale pri mamic. Tinko se je kmalu spet poročil, Gusti pa je leta 1977 srečala Zvonka Benceka, življenjskega sopotnika, s katerim sta 23. 6. 1981 dobila sina Mateja. Angeli in Gusteku Budja se je tako rodil že dvanajsti vnuk. Leta 1982 je razpadel tudi zakon Olge in Draga Kostanjevca. Drago se je spet poročil. Olga je ostala samohranilka s hčerkama, pozneje pa je našla zvestega sopotnika v rojaku Ilkotu Stopinšku, ki se je iz Nemčije po skoraj 20 letih bivanja leta 1986 preselil k njej na Švedsko.

Dne 8. marca 1987 je med bivanjem v Sloveniji po krajši bolezni umrl Avgust Budja. Pokopan je pri Mali Nedelji. Angela je ostala sama. Na Švedskem se odslej ni več tako rada zadrževala, saj je pogrešala moža in svoj dom v Sloveniji, iz leta v leto močnejše. Sestre in bratje, sosedje ter člani pevskega zbora pri Mali Nedelji so jo vabili nazaj. Tako preživi zdaj večino svojega časa v Sloveniji. K otrokom in vnukom na Švedsko pride zgolj na obisk. Angela meni, da si je skozi dolgoletno bivanje na tujih tleh nabrala pomembnih izkušenj v življenju. Zdaj lažje razumeva težave drugih ljudi in jim skuša po svojih močeh pomagati, pa naj bo to kdorkoli, ki jo poprosi za pomoč. Sin Janez z družino jo večkrat obišče, hčere Jelka, Gusti in Olga, njenih 9 vnukov in zdaj tudi že 19 pravnukov na Švedskem pa izmenjujoče prihajajo večkrat letno k njej na krajši obisk v času dopustov in počitnic.

Poleti leta 1988 so Budjevi izvedeli žalostno novico, da se je v Sloveniji s svojim avtom med vožnjo hudo ponesrečil bivši zet, Martin Prevolnik. Pri prehitevanju je zadel v nasprotno vozilo, kar je bilo potem usodno zanj. Po nekaj tednih je bil prepeljan v bolnico v Landskroni. Nikoli več se ni zavedel. Hčerki Lenka in Anne-Marie sta ga občasno šli obiskat, vendar se ni prebudil. Nekega večera sta našli prazno posteljo v sobi. Povedali so jima, da je njun oče umrl, podlegel hudim poškodbam po prometni nesreči v Mariboru. Na dan Tinkotovega pogreba pa je zet Zvonko prejel žalostno sporočilo o smrti svoje mame Irme Kumin v Černelavcih, oziroma v Murski Soboti. Mama je približno eno leto bolehal za hudo črevesno boleznijo. Jeseni leta 1989 je po krajši bolezni umrl tudi Jelkin mož Leopold, Polde Karlin, star komaj 52 let.

Na vprašanje, kaj je tisto, kar Angelo najbolj vleče v Slovenijo, pravi, da se v Sloveniji s pomočjo prijaznih ljudi okrog sebe najbolje znajde sama, na Švedskem pa se počuti odvisna od drugih. Najbrž v veliki meri zato, ker ne govori jezika. Ima mnogo lepih spominov na Švedsko, vendar jo čustveno privlači le Slovenija. Večkrat razmišlja tudi o tem, da želi biti pokopana v slovenski zemlji ob možu Gusteku. Rada ima vse svoje štiri otroke, vnuke in pravnuke, vesela je v njihovi bližini, vendar noče biti nikomur v breme, dokler se temu lahko izogne. Le v Sloveniji se počuti popolna oseba, na Švedskem pa samo kot polovična oseba. Težko je povedati, zakaj je temu tako, vendar tako je in nič drugače.

Anne-Marie svojo babico Angelo Budja nadvse občuduje. Anne-Marie zna tudi slovensko, babica pa švedsko ne govori, zato je njun pogovor tekel v slovenščini. Seveda je bilo včasih treba kakšno misel ponoviti, da ne bi bilo nesporazumov. Anne-Marie je rojena na Švedskem. S tem pogovorom je dobila povsem drugo sliko o svoji ljubljeni babici, kot pa jo je poznala doslej. Kadar babica ni na Švedskem, živi v manjšem kraju Mala Nedelja na Štajerskem, kjer so v bližini njeni sovrstniki po letih in mišljenju ter sorodniki in znanci. V tem kraju so skoraj vsi ljudje verni in hodijo v cerkev. Tudi babica je redno hodila, dokler ji je to dopuščalo zdravje in ji moči niso pošle. Tu pozna svojo okolico in se lahko znajde brez večjih težav. Ko jo je Anne-Marie povprašala, kako bi bilo, če bi ves čas živela pri otrocih na Švedskem, ji je mamika (tako kličejo babico) odgovorila, da bi kljub njihovi ljubezni in dobri oskrbi pogrešala svojo domačijo v Sloveniji in znance iz mladih dni ter bližino atekovih gomile. Vse bogastvo sveta ne more zamenjati občutka, da je sama svoj gospodar. Da ji ni le treba čakati na pomoč drugih, ampak lahko tudi sama komu kaj pomaga. Nihče je še nikoli ni razvajal. Vedno je bila ona vodilna sila za svojo okolico. In v tem je vsa njena moč.

Vem tudi, pravi Anne-Marie, da je ta pogovor z babico za naju obe velikega pomena. Z veseljem mi je pripovedovala o svojem življenju. Vsak človek si kdaj zaželi, da ga drugi vidijo takšnega, kakršen je bil in je še zdaj. Ker Anne-Marie študira bolniško nego in nego za starejše, ji bo pogovor z babico pomagal pri vzporednicah z drugimi starejšimi ljudmi na Švedskem. Njena babica je oseba, ki je preživela dve svetovni vojni in ki so jo ideološko preganjali zaradi njene verske pripadnosti. Zgodba o dedku Avgustu Budji je tudi zgodba Angele Budja. Na Švedskem sta bila priseljenca in obenem izseljenca v Sloveniji. Njune življenjske izkušnje skozi neprestane družbene spremembe so velika dragocenost za mlade. Obojestranska izmenjava misli in doživetij je lahko življenjskega pomena, saj pomaga najti smisel življenja ljudem različnih starosti in vseh družbenih slojev.

Anne-Marie meni, da je s tem pogovorom zagotovo tudi ona sama postala za izkušnjo bogatejša. S tem, ko se človek stara, se njegove osnovne potrebe ne zmanjšujejo. Aktivnosti iz mladosti ter socialni stiki z drugimi ljudmi imajo enako velik pomen v vseh življenjskih obdobjih. Ko otroci odrastejo in odidejo od doma, je človeku potrebno najti nove izzive, novo vlogo v svojem življenju, ki zapolni praznino in nas dela zadovoljne. Ker staranje največkrat prinaša tudi razne izgube in druge boleče izkušnje, je še kako pomembno, da zadržimo zase tisto, kar nas je krepilo v mladosti in kar nam je pomenilo smisel življenja.

Za Angelo Budja so te vrline približno naslednje: njeno slovensko okolje, trdo delo, vera in zborovsko petje. Petje je zanj vedno pomenilo nekaj lepega, nekaj v čemer je našla samo sebe. Cerkevna pesem vsebuje zanj še vedno strnjene življenjske vrednote. Čeprav je njenih mladostnih vrstnikov v Sloveniji vse manj, jih je vseeno še dovolj, da jo bodrijo in držijo pokonci. Vera pomeni za Angelo način življenja, takšnega, kot so ga živeli njeni starši, sorodniki in znanci v Sloveniji. Pomeni snidenje z rajnimi na onem svetu. Pri tem ne smemo pozabiti, da je bila Angela stara 50 let, Avgust pa 61 let, ko sta prišla prvič na Švedsko. Na Švedskem njune življenjske izkušnje niso bile identične s slovenskimi. Pesem in Cerkev sta dve simbolični vrednoti, ki se na Švedskem zdita drugačni. Trdo delo na polju je Angela zamenjala za delo z vinsko trto in pridelovanjem vina. Tako kot je smisel vere ta, da dobi človek plačilo na drugem svetu, lahko rečemo, da je smisel trdega dela na polju ali s trto tak, da zaslužimo plačilo za svoje delo v obliki pridelkov - grozdja in vina.

Dokler naša draga mamika s takšnim veseljem skrbi za svoj dom v Sloveniji, bo srečna in zadovoljna in s tem osrečuje tudi nas. Njeno življenje ima smisel in s tem zadovoljstvo ter primerno vrednoto. Na Švedskem bi bila odvisna od drugih. Poleg tega so lepote slovenske dežele nekaj, česar ne pozabiš, če si jih kdaj ugledal. Angela Budja jih je pred svojim odhodom na Švedsko občudovala in zaznavala 50 let. Vprašanje je, če te naravne lepote Slovenije tudi ne vplivajo na mamikino počutje in odločitve o izbiri kraja njenega bivanja. Hribovita pokrajina Slovenskih goric, kjer je doma, je kot odprto okno v svet. Iz dvorišča svoje domačije se ji oko zazre na hribovito Hrvaško vinorodno pokrajino na jugu, Madžarsko na vzhodu in gorato Avstrijo na severovzhodu. Na severu ugledaš Pohorje nad Mariborom, na Švedskem pa ni nikjer takšnih ali podobnih naravnih razglednic. Tu je Angela zelo pasivna, nima kaj početi, nikomur se ne zdi potrebna. V Sloveniji jo ljudje cenijo in potrebujejo na razne načine. Tam razume in govori njihovo govorico. Odkar je umrl atek, Gustek, jo na Švedskem neprestano muči domotožje in tu le poseda in šteje dneve, kdaj se bo spet vrnila domov. Anne-Marie je vesela, da ima tako pogumno babico, zelo zanimivo žensko. S tem, ko je slišala in zapisala njeno življenjsko zgodbo, se je naučila mnogo tega, predvsem glede svojih lastnih korenin.

Pripis avtorice Družinske podobe: Med tem se je Angeli rodil še vnuk Patrick (2006), sin Andrea Budje in Polone Miklavčič v Sloveniji. Na Švedskem sta se ji rodila še pravnukinja Johanna (2005) in prapravnuk Isak (2006). Dne 23. decembra 2010 je Angeli po možganski kapi naglo umrl sin Janez v Šentjurju. Angela zdaj začasno živi pri hčerkah na Švedskem. Na Norveškem se ji je rodil prapravnuk Liam (2013), v Landskroni na Švedskem pa Melvin (2013) in (2012) prapravnukinja Nova, (2014) Loke ter (2015) prapravnukinji Enya in Holly. Življenje je polno žalostnih trenutkov, še več pa radostnih.

V SPOMIN – IN MEMORIAM

Marija Lapoša je bila rojena 15. septembra 1925 leta v majhni vasici pri Sv. Juriju v Prekmurju. Skupaj s starejšim bratom Ernestom, zdaj že pokojnim, ter z mlajšo sestro Anico je preživljala radostno in igrivo otroštvo.

Po končani osnovni šoli se je izučila za šiviljo. To delo je z veseljem opravljala. Rada in lepo je pela, zato se je vključila v župnijski cerkveni pevski zbor, kjer je pela vse do odhoda v tujino. Danes ji bodo v poslednje slovo zapeli zvonovi domače farne cerkve.

Leta 1945 se je poročila s Francem Lapoša iz Rogaševca. V zakonu so je jima rodili štirje otroci: Drago, Slavko, Valerija in Liljana, njuni štirje biseri, na katere sta bila še kako ponosna. Poleg svojega poklica je opravljala tudi delo na kmetiji. Življenje je bilo v povojnem času zelo težko. Marija je bila skromna, delavna in potrpežljiva. Z optimizmom verne žene in matere je zrla v boljšo prihodnost.

Leta 1966 se je skupaj z družino odločila za odhod na delo na Švedsko, da bi si tako izboljšali življenje. Ob vsej pridnosti in marljivosti sta si z možem v domačem kraju zgradila hišo, misleč da se bosta vrnila domov. Vsako leto je težko pričakovala dopustniške dni, ki jih je z veseljem preživela v domačem kraju, skupaj s svojimi dragimi domačimi. Razveseljevala se je obiskov sosedov, prijateljev in znancev, s katerimi je obujala spomine na preteklost.

Čas je mineval, sanje o vrnitvi domov so se razblinile in tako je kar 49 let preživela na Švedskem. Lepo jesen življenja je preživljala v krogu svojih najdražjih domačih. Posebej je bila ponosna na svojih 7 vnukov in 9 pravnukov.

Zelo sta jo prizadeli moževa smrt leta 2004 ter smrt sina Slavka leta 2012. Dokler so ji dopuščale moči, je živel v svojem stanovanju. Zadnje leto pa je bivala v domu za ostarele, kjer se je končala njena življenjska pot.

Marija Lapoša je bila zvesta obiskovalka slovenskega bogoslužja v Boråsu, dokler je zmoгла hoditi. Skupaj z možem Francem sta bila redna naročnika verskega tiska in sta skrbela za duhovno oblikovanje sebe ter svojih. Tako sta tudi na Švedskem živel tisto globoko prekmursko vernost, zvestobo Bogu, Kristusovi Cerkvi, kakor tudi narodnim koreninam, saj brez korenin človek ne zmore obstati, še posebej v tujini, česar sta se še kako zavedala.

Knjiga življenja rojakinje Marije Lapoša se je tako zaprla. Slovenski dušni pastir želi, da bi njeni domači in rojaki iz te knjige često brali in se učili, kako živeti tukaj na zemlji, da bi se vredno in dostojno pripravili na srečno večnost. Kot je sveti škof Slomšek zapel: V nebesih sem doma..., od tega ne sveta..., tam Jezus krono da, tam je moj pravi, kjer večno srečen bom. Marija, hvala vam za tisto lepo pričevanje za Kristusa. Veselita se, skupaj z vašim možem pri mizi nebeške gostije ter prosita za nas, da bomo čuječi v Kristusu. Bog povrni za vse dobro, kar ste storili v vašem življenju, za vso požrtovalno ljubezen do vaših domačih. Hvala vsem, ki so vam stregli in so naredili vašo bogato jesen življenja še lepšo ter križ nekoliko lažji. Počivajte v miru!

V spomin ...

Draga babica Roža!

Ne morem verjeti, da Te ni več med nami. Srečanja, ko smo skupaj prebile in klepetale ob kavi in pecivu, so danes samo še drag spomin. Ko smo bile na obisku pri tebi doma, si bila vedno gostoljubna, če smo te prosile za pomoč, si bila vedno pripravljena pomagati. Koli-kokrat si rešila, ko se nihče ni prijavil za kavo in pecivo po maši in si spekla, da smo lahko vsi uživali ob dobrotah.

Ponosno si govorila o svojih hčerkah in seveda o skrbi za službo. Zadnje čase si bila bolj zaposlena z vnukoma Erikom in Emilom, ki sta ti pomenila vse.

Če se samo spomnim, kako si bila vesela, ko sem jaz prebolela svojo bolezen in operacijo in sem se vrnila v okolje nasmejana in vesela, sama si pa že bila zaznamovana z boleznijo, mi tečejo solze po licu. Naše molitve rožnega venca pri tebi niso pomagale. Občudujem Ann-Christin in Gabrielo, ki sta po pogrebu v dvorani tako lepo govorili o svoji mami.

Vsi smo lahko videli, da si bila zelo priljubljena tudi med sodelavci v Volvu, saj je bilo veliko ljudi, ki so se hoteli posloviti od Tebe.

Zadnji obisk babic pri tebi v bolnišnici, ko si bila nasmejana in si upala na najboljše, nam bo za vedno zagotovilo, kako je dragoceno, da izkoristimo vsak dan življenja. Hvala babica Roža za vse, kar si dobrega storila in lepe trenutke, ki smo jih preživele s teboj.

Babice so namesto rož darovale 500:- za Cancerfonden, Slovenski Dom je daroval 1000:- za Cancerfonden. Počivaj v miru in večna luč naj Ti sveti.

Babice; Marija, Silva, Marija, Ančka, Marija in Silva.

ŠPORT – SPORT

Ker poteka evropsko prvenstvo v košarki, smao se odločili, da objavimo tudi nekaj o selektorju Juretu Zdovcu - vir za članek smo našli na spletu..

Jure Zdovc, najuspešnejši slovenski košarkar, ki edini ve, kako je osvajati medalje na svetovnih prvenstvih in na olimpijskih igrah, ki je igral z Draženom Petrovićem, Kukočem, Radžo, Divcem, ki je preživel tako Ivkovića kot Sagadina in Maljkovića, pa še prej Vilfana, Hauptmana in druge, ki so ga pri Olimpiji pričakali na nož.

Jure Zdovc je v svojem času veljal za najboljšega evropskega obrambnega igralca. Tisti, ki ga niso videli igrati, bodo ob tem pomislili: aha, pač ni imel meta. To seveda ni res – v francoskem prvenstvu je menda še vedno rekorder v zadetih trojkah na eni sami tekmi, in sicer 8 : 8 –, tisti, ki smo ga gledali na igrišču, to že vemo.

Res pa je, da je bil s svojimi hitrimi rokami prav narejen za to, da je kradel žoge in spravljaj v obup nasprotnikove napadalce. In res je tudi, da se je v obrambni igralca po prihodu k Olimpiji prelevil po sili razmer. Toda o tem v intervjuju.

Rodil se je v Slovenskih Konjicah pred 43 leti, se ukvarjal s košarko in nogometom kot pač vsi v Konjicah v tistem času, pa še z orodno telovadbo, ki se ji lahko zahvali, da pozneje, ko je zrasel do današnjih 196 centimetrov, ni bil neroden in je lahko igral kot branilec.

K Olimpiji je prestopil leta 1984 in vztrajal pri njej do leta 1991, v tem času pa postal tudi jugoslovanski članski reprezentant. Sloviti Duda Ivković, trener, ki se ga igralci bojijo, je ob zvezdnikih, baletnikih, virtuozi, mojstrih potreboval še delavca, ki bi skrbel za sinhronizacijo. Kljub nasprotovanju domačega, srbskega lobija se je odločil za Zdovca, tako da se lahko sedanji Olimpijin trener pohvali s srebrno medaljo z olimpijade v Seulu (1988), z zlato z evropskega naslednje leto, s še eno zlato s svetovnega (1990) ter z zlato medaljo z evropskega prvenstva 1991, ki pa jo je prejel naknadno, ker je ob jugoslovanski agresiji na Slovenijo reprezentanco zapustil pred finalno tekmo.

Po letu 1991 je kariero nadaljeval v tujini. Seznam klubov, za katere je igral, je tako dolg, da nam zmanjkuje prostora zanj, omenimo samo, da je kot glavni igralec Limogesa s tem francoskim klubom leta 1993 postal evropski klubski prvak. (Izid v finalu je bil še danes rekordno nizek 59 : 55.)

Košarko je z vmesno prekinitvijo igral do leta 2003, potem pa odnehal zaradi težav s križem in se lotil trenerstva (pa vmes tudi športnega menedžerstva). Comet iz Slovenskih Konjic, Split, Slovan, Iraklis, Bosna, reprezentanca Slovenije in Olimpija, to so ekipe, ki jih je treniral.

Vir. www.playboy.si

Nekaj podatkov o Juretu Zdovcu:

Jurij »Jure« Zdovc, rojen: 13. december 1966, Maribor.

Trenerska kariera:

V sezoni 2007/2008 je bil Jure Zdovc trener bosansko-hercegovskega kluba KK Bosna Sarajevo s katerim je tudi osvojil državno prvenstvo BiH.

Decembra 2008 je prevzel trenersko mesto pri Unionu Olimpiji, kjer je zamenjal Aleksandra Džikića. Olimpijo je popeljal do gladkega naslova državnega prvaka, saj so v finalu na tri tekme premagali Helios Domžale s 3:0 v zmagah in slavili štirinajsti zaporedni naslov državnega prvaka. Aprila 2011 je odstopil z mesta trenerja Olimpije, nadomestil ga je dotedanji pomočnik trenerja Miro Alilović. Junija 2011 je prevzel mesto glavnega trenerja v ruskem klubu Spartak Sankt Peterburg. V sezoni 2011/12 je bil izbran za najboljšega trenerja evropskega pokala. Klub je vodil do leta 2013, ko je prevzel turški Royal Hali Gaziantep.[3]

Reprezentanca:

Kot selektor slovenske reprezentance je že na svojem prvem tekmovanju, EP 2009 na Poljskem, izbrano vrsto popeljal do največjega uspeha, saj se je Slovenija takrat prvič uvrstila v polfinale kateregakoli od najpomembnejših košarkarskih turnirjev. Po koncu turnirja je odstopil z mesta selektorja, zamenjal ga je Memi Bečirović. Januarja 2014 je ponovno prevzel vodenje slovenske reprezentance, zamenjal je Božidarja Maljkovića.[4] Na svetovnem prvenstvu v Španiji je leta 2014 osvojil odlično sedmo mesto.

Vir fotografije:

splet

SMEH JE POL ZDRAVJA – ETT GOTT SKRATT FÖRLÄNGER LIVET

Zakaj upokojenci nikoli nimajo časa?

Ker vsako jutro pospravljajo, preostanek dneva pa iščejo vse stvari, ki so jih pospravili.

Kaj je hitrost? To, da polža z ovinka vrže.

Kaj pravi bik, ko najde rokavico na travniku? »Draga, modrček sem ti našel!«

Se je odvijal simpozij pivovarjev in v odmoru se prijatelji in ostali odločijo nekaj popiti.

- predstavnik Guinnessa naroči pivo Guinness.
- iz Budweysera naroči pivo Budweiser.
- iz Plzna naroči Plzen.
- samo Slovenec iz pivovarne Laško naroči FRUC. Pa ga vprašajo ostali:

»Pa dobro no, kako lahko na simpoziju pivovarjev naročiš FRUC?«

Pa odgovori Slovenec iz pivovarne Laško: »Pa... če vi ne boste pili piva, potem ga tudi jaz ne bom.«

V Halozah v gostilno nekega dne stopi Ljubljčan in zavpije:

»Slišal sem, da ste Štajerci hudo odporni pivci, sam pa sem prepričan, da ste navadne reve. Tako prepričan sem v to, da grem stavit, da nihče med vami ne more spiti 4 litre vina na eks, enega za drugim. Če komu uspe, mu dam 500 EUR.«

Cela gostilna obstane v molku. Nihče se ne prijavi, en mož pa celo odide iz gostilne, kot da je v zadregi. Ljubljčan zadovoljen sede in naroči pijačo. Pol ure pozneje se možakar, ki je odšel, vrne. Stopi do Ljubljčana in ga potrka po ramenu:

»Poslušaj, a tvoja stava še velja?«

Ljubljčan prikima in natakari naroči, naj postroji 4 litre vina. Štajerec zagradi prvi liter in ga kot za šalo eksa. Rojaki ga na ves glas spodbujajo. Litri se praznijo eden za drugim, dokler v grlo ne pljusne še iz zadnjega litra. Gostilna je v ekstazi.

Ljubljčan osupnjen sede in junaku izroči 500 EUR. Toda nekaj ga vseeno tare: »Oprosti, ker te tole sprašujem, ampak zanima me, kam si izginil za tiste pol ure?«

Štajerec, kot bi že malo pozabil: »Aja, to misliš. V klet sem šel poskusit, če res zmorem.«

Janezek: »Mami, mami, sladkor mi je padel.«

Mama: »Pojdi in pojej čokolado.«

Janezek: »Ampak mami, no, sladkor...«

Mama: »Ja, a si gluha, pojej čokolado, sem rekla!«

Po eni uri pride mama v kuhinjo in prične kričati: »Kdo je stresel cel kilogram sladkorja po tleh?!«

Janezek: »Ja pa sej sem ti rekel, da mi je sladkor padel, pa si rekla, da naj pojem čokolado.«

Mož sedi pred televizorjem in se dere: »Ne, ne, budalo, kaj delaš, cepec, idiot, bik zarukani! Budalo, ne, ne, ne!!!«

Žena se oglasi iz kuhinje: »Ne glej spet nogometa, če te tako razburja!«

Mož: »Gledam posnetek najine poroke.«

Dva policaja se sprehajata po cesti. Prvi zagleda na tleh ogledalo, ga pobere, se pogleda vanj in reče: »Poglej, poglej, tega človeka pa že od neke poznam.«

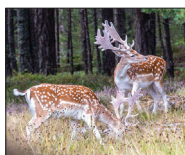
Ogledalo vzame še drugi in odgovori:

»Da, tudi meni se zdi znan! Najbolje, da neseva to sliko komandirju.«

In res odneseta »sliko« komandirju. Komandir vzame ogledalo in vzkligne:

»Seveda, da poznam tega človeka, on pri frizerju vedno sedi nasproti mene!«

Följ med till Europas största sötvattensskärgård – Vänern – med Djurö, Lurö och Läckö slott

Djurö blev nationalpark 1991 och därmed en fristad för Vänerns fåglar, med flera bar som fågelskyddsområden. Sedan slutet av 1600-talet hade människor bott här och det byggdes så småningom en fyr och fyrvaktarbostad. Nu är fyren elektrifierad, och de bofasta människorna har lämnat Djurö. De gamla odlingsmarkerna hålls i stället öppna av det 20-tal dovhjortar, som planterades in 1912.

Vi står vid fyrvaktarbostaden och spanar efter fåglar. En havsörn kommer flygande. Den mobbas av en tofsvipa, förmodligen för att den flög över parets revir. En fiskgjuse dyker och hugger en stor abborre och svingar sig sedan upp till boet och ungarna. Storskrakarna blixtrar förbi som snabba vigenplan. Dramat ackompanjeras av storlommens högtidliga, ödesmåttande rop.

I min föreläsning presenterar jag fåglarna och deras läten samt blommor, mossor, lavar och insekter i Djurö nationalpark.

Så välkomna in i nationalparken Djurö!

Foto: Karlo Pesjak – medlem i PhotoNaturaPN, NaturfotografernaN, BiofotoSyd

Karlo Pesjak, Åbroddsgränden 29, 281 33 Hässleholm. Tel. 0451- 104 42, mobil 070-579 18 39.

Epost: karlo.pesjak@telia.com

Kostnad: 2.000 + reseersättning. Jag har F-skatt.

OBVESTILA: Prevozi v Slovenijo

LETALSKI PREVOZI

Linijo v Stockholm je slovenski letalski prevoznik Adria napovedoval že nekaj časa in v Stockholm so letos leteli od konca aprila in bodo še leteli do konca oktobra, in sicer dvakrat tedensko - ob torkih in četrtnih. Nakup vozovnice je možen na Adriini spletni strani <https://www.adria.si> ali na drugi spletnih straneh s ponudniki letalskih vozovnic. Cene se gibljejo od 130 evrov naprej - najbolje je kar preveriti na njihovi spletni strani!

Najnovejši podatek sicer pravi, da od novembra do marca ne bodo leteli, vendar je seveda mogoče preveriti tudi na njihovi spletni strani, kakšne so možnosti. Za tiste, ki živite bolj na jugu Švedske, je seveda odlična tudi povezava **Kopenhagen-Ljubljana** (direktna linija).

Nizkocenovne letalske povezave:

www.ryanair.com Flyg från Stockholm Skavsta till Rijeka (let iz Stockholma do Reke, Hrvaška)

AVTOBUSNI PREVOZI:

*FRANK BUSS Informacije o destinacijah in cenah najdete na njihovi spletni strani: www.frankbuss.net. Prevoze opravljajo iz Švedske do Slovenije in na Hrvaško (

Popusti / Rabatter: - Barn 0-2 år åker GRATIS utan egen sittplats

- Medlemmar i slovenska föreningar kan erhålla 20% RABATT /člani slovenskih društev lahko dobijo 20 % popust.

*ADRIATIC BUSS; KONTAKT:

<http://www.adriaticbuss.com> Stockholmsvägen 16

602 17 Norrköping

Telefon: 011-10 55 20; 011-10 55 45; E-naslov: info@adriaticbuss.com

Slovensko GLASILO – Slovenska BLADET

Izdajatelj / Utgivare: Slovenska zveza / Slovenska riksförbundet i Sverige
Box 145, 731 23 Köping

Predsednik / Ordförande: Alojz Macuh; slovenska.riksforbundet@gmail.com

NASLOVI – ADRESSER

KLUB KUTLURE SLOVENIJA
c/o Karli Tunko
Norra Torgggatan 17, 640 30 Hälleforsnäs
Preds.: Karli Tunko
slovensko.drustvo@gmail.com

IVAN CANKAR
Preds.: Ivan Zbasnik
Meteorv 17, 302 35 Halmstad
il.zbasnik@netatonce.net
Tel.: 035 2112 94 / M: 0706 620 232

SD SIMON GREGORČIČ
Scheelegatan 7, 731 32 Köping
Preds.: Alojz Macuh, 0221-185 44
aa.macuh@gmail.com

KD SLOVENIJA
Vallmovägen 10, 293 34 Olofström
Preds.: Janez Rampre;
Mob.: 073-344 95 27
janez.rampre@oktv.se

SLOVENSKI DOM
Parkgatan 14, 411 38 Göteborg
Jože Zupančič, 031-98 19 37
marianne.ratajc@byggnads.se

KD FRANCE PREŠEREN
Box 5271, 402 25 Göteborg
Lado Lomšek, 031-46 26 87 SKD
ladolomsek2@gmail.com

SLOVENSKO VELEPOSLANIŠTVO
Amaliegade 6, 2. floor
1256 Copenhagen K, Denmark
Telefon: +45 33 73 01 20
+45 33 73 01 22
Faks: +45 33 15 06 07
e-pošta: vkh@gov.si

SLOVENSKO DRUŠTVO PLANIKA
V:a Hindbyvägen 18, 214 58 Malmö
Rudolf Belec, 040 21 80 84
belec54@gmail.com

SLOVENSKO DRUŠTVO STHLM
c/o Anton Kisovec
Rosendalsslinga 3, 186 33 Vallentuna
P.: Vika Lindblad, 08 89 74 96; 0707 80 09 20
slovdrustvo.stockholm@gmail.com

PEVSKO DRUŠTVO ORFEUM
c/o Bencek-Budja
Hantverkarg. 50, 261 52 Landskrona
Avguštna Budja, 0418-269 26
budja@bredband.net

SLOV./ŠVEDSKO DRUŠTVO
Darko Berginc
Kadettg. 30 D, 254 55 Helsingborg
Blagajnik: 042-156 188

SLOVENSKA KATOLIŠKA MISIJA
Parkgatan 14, 411 38 Göteborg
Zvone Podvinski, 031 711 54 21
zvone.podvinski@rkc.si

